

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Bohumil Hrabal – Ostře sledované vlaky
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.3.06
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Olga Šimandlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	prosinec - leden 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 2. poloviny 20. a 21. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci díla Bohumila Hrabala <i>Ostře sledované vlaky</i> a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	HRABAL, Bohumil. <i>Ostře sledované vlaky</i> . 5. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1980. ISBN nevedeno. s. 88. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Bohumil Hrabal – Ostře sledované vlaky

... A já mu nasadil hlaveň pušky k oku a stiskl spoušť, tak divně jsem při tom ležel. A pak jsem slyšel, jak zmlkl, viděl jsem, jak jeho nohy zvolna a tiše došly, zastavily se, ležel jsem na něm a slyšel, jak do vojáka vniká klid a ticho, jak se všechno zastavuje, jak stroje, když padla. A ze mne crčela krev a třísnil jsem vojákově šaty, vytáhl jsem kapesník a snažil jsem se čistit tu krvavou skvrnu a oddychoval jsem a začal jsem se dusit, ale vší silou jsem se převálil a natáhl jsem ruku a chytil ten řetízek, kterého se držel voják, jehož obličej zklidněl, jen místo pravého oka byla ožehnutá díra jako modrý monokl ... a utrl jsem ten řetízek, kterého se držel mrtvý, a ve světle měsíce jsem viděl, že to je medailónek, na jehož jedné straně je zelený čtyřlístek a na druhé straně nápis: Bringe Glück. A nepřinesl štěstí ten čtyřlístek ani tomu vojákově, ani mně, taky to byl člověk jako já nebo pan výpravčí Hubička, taky neměl žádné vyznamenání, žádnou hodnotu, a přece jsme jeden druhého postřelili a jeden druhého přivedli ke smrti, ač jistě, kdybychom se někde potkali v civilu, možná, že bychom se měli rádi, pohovořili si. A potom se ozvala detonace. A já, který jsem se ještě před chvílí těšil na ten pohled, ležel jsem vedle německého vojáka dál, natáhl jsem ruku a otevřel jeho tuhnoucí dlaň a dal jsem mu do ní ten zelený čtyřlístek, který přináší štěstí, zatímco z krajiny vyrůstal do nebe hříbovitý oblak, který neustále rostl o vyšší patra a vyšší kouřová mračna, slyšel jsem, jak tlak vzduchu proběhl krajinou a syčel a hvízdal o holé větve stromů a keřů, jak zatřásl v semaforu převodovými řetězy a opřel se o rameno a zatřásl jím, ale já jsem se kuckal a chrčela ze mne krev. Do poslední chvíle, než jsem začal ztrácet z dohledu sebe sama, držel jsem se s tím mrtvým za ruku, a pro jeho neslyšící uši jsem opakoval slova vlakvedoucího té rakety, která přivezla ty zbědované Němce od Drážďan:
"Měli jste sedět doma, na prdeli..."

(ukázka z novely)

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte výňatek do kontextu celého díla.
2. Stručně interpretujte obsah novely.
3. Charakterizujte postavu vypravěče.
4. Lze označit novelu za tragikomickou s groteskním viděním reality? Pokud ano, proč.
5. V čem vidíte osobitost Hrabalova vypravěčství?
6. Objasněte, jak se do novely promítají složky lyrické a epické.
7. Jak se v díle uplatňuje typizující volba některých jmen postav?
8. Můžeme v novele najít prvky symboličnosti a baladičnosti? Pokud ano, kde?